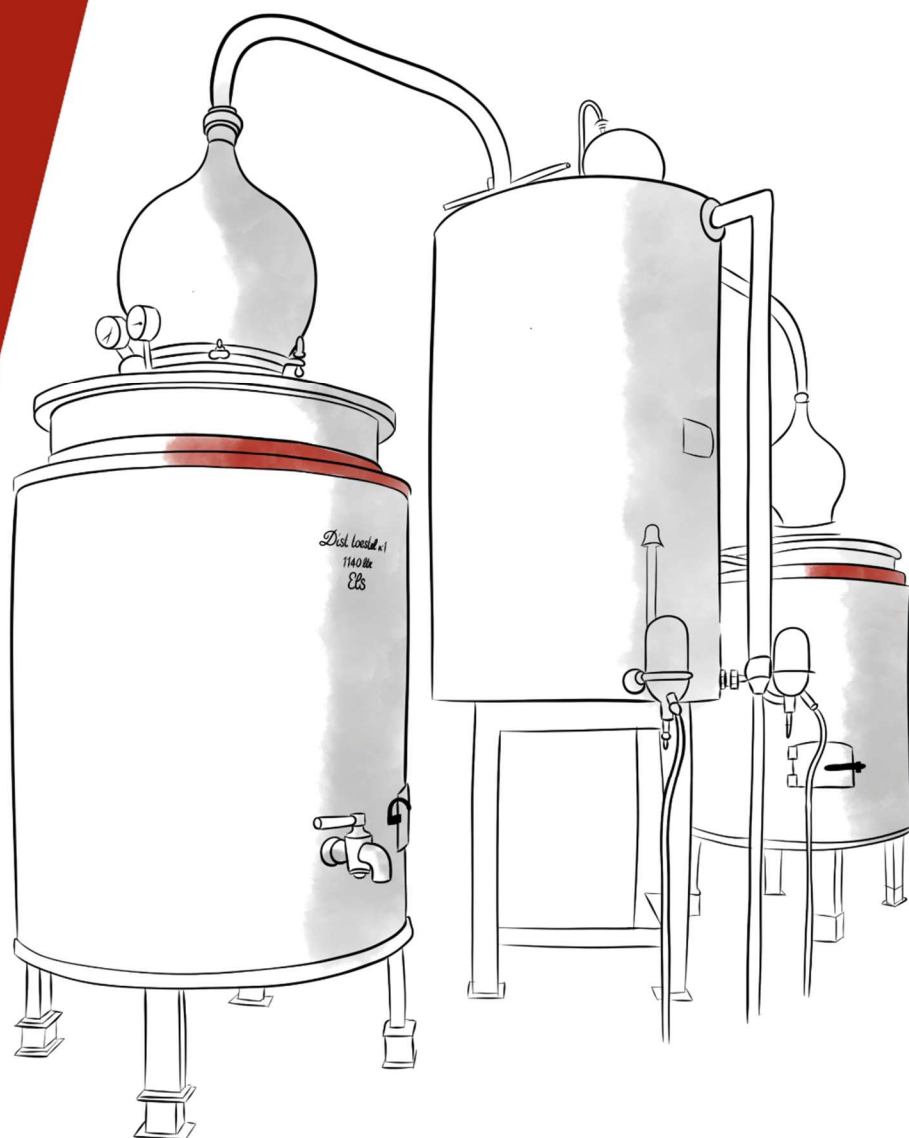


Els ***museum***



BELEIDSPLAN 2023-2028 **STICHTING ELSMUSEUM BEEK**

Vastgesteld: 12 juni 2023
Versie: 28 maart 2024

Inhoud

1 INLEIDING.....	3
Een stukje historie.....	3
2 ORGANISATIE.....	4
2.1 Organisatiebeschrijving	4
2.2 Primair proces en ondersteunende processen.....	4
2.3 Missie en visie.....	4
2.3.1 Kernwaarden	4
2.4 Statutaire doelstellingen	5
2.5 Organisatiecultuur	6
2.6 Organisatiestructuur	6
2.7 Kritieke succesfactoren.....	6
3 FINANCIEEL BELEID.....	7
3.1 Fondsenwerving.....	7
3.2 Financiële beleidskaders	7
3.3 Begrotingsplan	7
3.4 ANBI/donateurs/sponsors.....	8
4. ACTUELE BELEIDSDOELEN.....	8
4.1 Speerpunten	9
4.2 Gerealiseerde beleidsdoelen/punten.....	9

1 INLEIDING

Een stukje historie

In 1821 begon G.J.H. Hennekens op het Beekse landgoed Genbroek een distilleerderij, die door het succes van de geproduceerde distillaten al in 1828 verplaatst werd naar de monumentale boerenhoeve aan het Wolfeinde in het centrum van Beek. Vijf generaties Hennekens en de verwante familie Sangers maakten er hun Els en andere distillaten naar het oude familierecept. Na sluiting van de distilleerderij vanwege de overname door Heineken (1980) en het overbrengen van de productie naar Zoetermeer (1989), werd in 1995 een stichting in het leven geroepen met als doel de realisatie van het Elsmuseum in een van de gebouwen van de distilleerderij. Op 29 september 2000 vond de officiële opening van het museum plaats.

Stichting Elsmuseum Beek (“het Elsmuseum”) heeft een moeilijke tijd achter de rug. Net als vele andere musea, culturele instellingen en het bedrijfsleven, was de negatieve impact van de coronacrisis groot. Naast de door de coronabeperkingen gedwongen sluitingen, waardoor geen bezoekers ontvangen konden worden, was er sprake van het (door corona en leeftijd) terugtreden van enkele bestuursleden en moest naar een nieuwe exploitant van de horeca gezocht worden. Last but not least brak, net toen het herstel leek in te treden, de energiecrisis uit waardoor de financiële lasten substantieel verhoogd werden. Ondanks bijdragen van overheidszijde (gemeente) waren de jaren 2020-2022 niet florissant.

Toch kijkt het Elsmuseum positief naar de toekomst. Er zijn namelijk in 2022 nieuwe bestuursleden aangetreden, het aantal vrijwilligers (rondleiders) is uitgebreid en er is een energieke nieuwe horeca exploitant gevonden. Dit alles heeft ertoe geleid dat het bestuur, samen met andere betrokkenen zoals de vrijwilligers, besloten heeft het museum een “herstart” te geven en het museum meer toe te rusten op de toekomst en nieuwe generaties publiek. Het moderniseren van de statuten, het verbeteren van de bedrijfsvoering en dit beleidsplan vormen daarvoor de basis.

Het beleidsplan van het Elsmuseum is een leidraad voor de bedrijfsvoering van deze organisatie. Het geeft de organisatiedoelstellingen aan en de strategie om de doelstellingen te behalen.

Dit beleidsplan is geschreven voor alle direct en indirect betrokkenen bij het Elsmuseum. Het plan is opgesteld en vastgesteld door de leden van het bestuur, na de direct betrokkenen om hun advies te hebben gevraagd. Het is de bedoeling dat voorliggend plan periodiek geëvalueerd wordt door het bestuur. Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de organisatie. Zaken die aan de orde komen, zijn onder andere kernactiviteiten, visie, missie, organisatiestructuur en kritische succesfactoren. Hoofdstuk 3 beschrijft het financiële beleid.

Dit beleidsplan moet worden gezien als een aanvulling op, c.q. een nadere uitwerking van de statuten van het Elsmuseum. Bij onverhoopte of onvoorziene strijdigheden tussen statuten en beleidsplan, prevaleren de statuten. Wel kan het mogelijk zijn dat de statuten moeten worden aangepast om voorgenomen beleid te kunnen voeren. Het beleidsplan is een levend document, en kan gedurende de looptijd periodiek aangepast en aangevuld worden.

2 ORGANISATIE

2.1 Organisatiebeschrijving

Het Elsmuseum is een kleinschalige organisatie die volledig bestaat uit vrijwilligers. Het is een platte organisatie met een bestuur en vrijwilligers die diverse taken uitvoeren met name het verzorgen van rondleidingen en het in stand houden van het museum. De exploitatie van het horecagedeelte is uitbesteed aan een externe exploitant.

2.2 Primair proces en ondersteunende processen

Kernactiviteit van het Elsmuseum is het tot stand brengen, exploiteren en het beheren van het museum (in de ruimste zin van het woord) ter herinnering aan en ter herdenking van de voormalige productie van de kruidenbitter “Els La Vera” in Beek. In dat kader is een permanente tentoonstelling ingericht met voorwerpen, geschriften en illustraties.

Naast de in haar monumentale pand in de distilleerderij- ruimte en vergaderzaal aan “Els la Vera” gewijde permanente tentoonstelling, beschikt het Elsmuseum over een extra zaal met vitrines. Om de aantrekkelijkheid van het museum te vergroten zal deze zaal permanent benut dienen te worden. Dat kan door het tentoonstellen van meer voorwerpen uit de “Els collectie of Hennekens collectie”, alsmede door die zaal te gebruiken voor een wisselend aanbod van tentoonstellingen, activiteiten en educatieve projecten op het gebied van lokale en regionale cultuur, erfgoed en natuur. Het organiseren van dergelijke activiteiten (b.v. gericht op andere industriële activiteiten van de familie Hennekens) is een must om het primaire proces te ondersteunen. Ondersteunende (historisch en culturele) processen en/of tentoonstellingen zijn alle faciliterende activiteiten voor de bezoeker, om deze een zo goed mogelijk beeld te geven van de historische, maar ook toekomstige waarde van het museum en het product.

2.3 Missie en visie

De missie van het Elsmuseum is het in stand houden, exploiteren en beheren van een museum in de gemeente Beek en de herinnering van het product kruidenbitter “Els La Vera”, alsmede het voorzien in een platform voor andere educatieve en culturele activiteiten.

De visie richt zich op een toekomstbestendig, boeiend museum en organisatie, zowel voor het publiek van heden als toekomstige generaties. Het Elsmuseum wil er zijn voor iedereen die geïnteresseerd is, ongeacht afkomst, gender of beperking.

2.3.1 Kernwaarden

Het Elsmuseum hanteert hierbij de volgende kernwaarden:

1. Geen bestuurder, donateur/sponsor (verder zal deze doelgroep enkel worden aangeduid met: donateur), deelnemer of vrijwilliger verwerft enig stoffelijk voordeel uit het Elsmuseum en zal er altijd naar streven hier intrinsiek gemotiveerd mee om te gaan;
2. Het Elsmuseum blijft onafhankelijk en zal zich niet blijvend verbinden aan wie of wat dan ook. Dat betekent bijvoorbeeld ook dat het Elsmuseum slechts op zeer uitzonderlijke basis exclusiviteit zal verlenen aan derden, en alleen dan wanneer dit in haar belang is en bijdraagt aan het behalen van de doelstellingen;
3. Het Elsmuseum zal in al haar activiteiten en besluiten steeds het belang van het Elsmuseum voor ogen houden;
4. Zorgvuldig, respectvol en vanuit volledige gelijkwaardigheid en vertrouwen in elkaar met vrijwilligers omgaan;
5. Vrijwillig is niet vrijblijvend: het is belangrijk op elkaar te kunnen bouwen en om bij te dragen aan onze doelen. Hierbij hoort ook voorbeeldgedrag tijdens activiteiten;
6. Jaarlijks publiceert het Elsmuseum op haar website welke projecten/activiteiten/studies worden gesteund met de door het Elsmuseum ontvangen (sponsor)gelden.

2.4 Statutaire doelstellingen

De in paragraaf 2.3 beschreven missie sluit volledig aan bij de statutaire doelstellingen en kernwaarden.

Het Elsmuseum heeft ten doel:

In de gemeente Beek (Limburg) een museum tot stand brengen, te exploiteren en te beheren, dit alles in de ruimste zin van het woord, ter herinnering aan en ter herdenking van de voormalige productie van de kruidenbitter “Els La Vera” in Beek (Limburg). Daarnaast vormt het Elsmuseum een platform voor een wisselend aanbod van tentoonstellingen, activiteiten en educatieve projecten op het gebied van lokale en regionale cultuur, erfgoed en natuur;

Het Elsmuseum tracht haar doelstelling te bereiken door:

Het verzamelen en voor het publiek tentoonstellen in de daartoe geëigende ruimte van voorwerpen, geschriften en illustraties, die bij de bereiding van de kruidenbitter Els La Vera een rol hebben gespeeld, dan wel illustratief zijn om de bereidingshistorie en al hetgeen daarmee verband heeft gehouden, uit te beelden;

1. Het verzamelen en voor het publiek tentoonstellen van de op het distillatiewezen in de huidige gemeente Beek betrekking hebbende realia/documenten;
2. Alle overige wettig geoorloofde middelen welke ter bereiking van haar doel bevorderlijk kunnen zijn;
3. Het dienen van het algemeen belang, door middel van bovenstaande doelen.

Het Elsmuseum tracht dit doel te bereiken onder meer door:

1. Het organiseren van tentoonstellingen, rondleidingen en andersoortige evenementen;
2. Het ontplooiën van activiteiten die direct of indirect bijdragen aan de verwezenlijking van haar doelstelling met inbegrip van bijkomstige commerciële en winstgevendende activiteiten binnen de grenzen van wat het Elsmuseum wettelijk is toegestaan en waarvan de opbrengsten te allen tijde volledig zullen worden bestemd voor de verwezenlijking van de doelstelling;
3. Het Elsmuseum hanteert bij de uitvoer van haar activiteiten de kernwaarden, zoals beschreven in paragraaf 2.3;
4. Het Elsmuseum heeft geen winstoogmerk, anders dan voor de instandhouding van het museum;
5. Het in stand houden van het monumentale gebouw.

2.5 Organisatiecultuur

Het Elsmuseum is meer dan een museum met een historische achtergrond. Het is een samenwerking tussen bestuur, vrijwilligers, horecaexploitant, sponsors en donateurs met als doel ervoor te zorgen dat de historische en toekomstige waarde van het museum en het product Els La Vera gewaarborgd is, en blijft, voor toekomstige generaties. Tentoonstellingen en rondleidingen zijn daarbij een middel om dit doel te bereiken. Dit doel wordt gerealiseerd door transparantie naar alle betrokkenen. Alle vrijwilligers (en de horecaexploitant) zijn het gezicht van het Elsmuseum. Vrijwilligers voelen deze transparantie ook door de bezoeker zo goed mogelijk te faciliteren in de beleving van het museum. Het Elsmuseum is niets anders dan alle vrijwilligers en horeca-exploitant samen, die gezamenlijk een prestatie en presentatie neerzetten voor de bezoeker.

2.6 Organisatiestructuur

Het Elsmuseum is een organisatie met een centrale organisatiestructuur. Deze structuur kent de volgende indeling, waarbij aangetekend wordt dat afhankelijk van de beschikbaarheid van competente bestuursleden, functies incidenteel en/of tijdelijk gecombineerd kunnen worden voor zover de statuten dit toelaten.

- Voorzitter;
- Secretaris;
- Penningmeester;
- Leden belast met specifieke taakstellingen als bijvoorbeeld, maar niet beperkt tot, curator, sponsoring, techniek en onderhoud, educatie, evenementen, sociale media en communicatie, en vrijwilligers.

De bestuursleden ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden. Wel hebben zij recht op vergoeding van daadwerkelijk gemaakte kosten, voor zover die kosten gemaakt zijn ten behoeve van hun werkzaamheden voor het Elsmuseum.

2.7 Kritieke succesfactoren

De kritische succesfactoren/ risico's van het Elsmuseum zijn:

1. Het ontbreken van de nodige financiële middelen ter instandhouding;
2. Geen of onvoldoende bezoekers, die het Elsmuseum willen bezoeken. Dit kan het gevolg zijn van onvoldoende attractiviteit van het Elsmuseum, of door onvoorzienbare externe factoren (bijvoorbeeld een pandemie, en daarmee gepaard gaande overheidsmaatregelen);
3. Geen of onvoldoende aanwas van (nieuwe) bestuursleden en/of vrijwilligers, voor het verlenen van allerhande hand- en spandiensten;
4. Gebrek aan expertise bij bestuur en/of vrijwilligers;
5. Het ontbreken van een horeca exploitant;
6. Het wegvallen van relevante financiële mogelijkheden.

3 FINANCIËEL BELEID

3.1 Fondsenwerving

Het boekjaar van het Elsmuseum loopt gelijk met het kalenderjaar. De financiële werving gebeurt binnen het Elsmuseum via de volgende geldstromen:

1. Bezoekers;
2. Donaties van bezoekers;
3. Rechtstreekse donaties en sponsoring (ook in natura) aan het Elsmuseum;
4. Renteopbrengsten van de spaarrekening(-en);
5. Meeropbrengst van horeca (verschil inkoop/sponsoring – verkoop);
6. Meeropbrengst van merchandise (verschil inkoop-verkoop);
7. Overige (bijvoorbeeld gebruikers/huurders van de ruimtes, geven van cursussen door externen, en dergelijke);
8. Subsidies.

Commerciële nevenactiviteiten worden enkel verricht indien en voor zover deze passen binnen de doelstellingen, missie en visie van het Elsmuseum, waarbij de daarmee gerealiseerde inkomsten binnen een redelijke termijn geheel ten goede komen aan de doelstellingen van het Elsmuseum.

3.2 Financiële beleidskaders

Het huidige en beoogde toekomstige financieel beleid kan op hoofdlijnen als volgt worden weergegeven:

1. Het Elsmuseum ontwikkelt beperkt eigen vermogen ter dekking van toekomstige te verwachten uitgaven met betrekking tot de instandhouding van het museum;
2. Het bestuur maakt uiterlijk in het 4^e kwartaal van het lopende boekjaar een begroting voor het volgende boekjaar;
3. Bij het besluit tot ontbinding van het Elsmuseum wordt een eventueel batig liquidatiesaldo, overeenkomstig het doel van het Elsmuseum bestemd;
4. De door het jaar heen verkregen donatie- en sponsorgelden worden op de bankrekening gestort. Bij langdurige beschikbaarheid van overtollige liquide middelen worden deze op een spaarrekening of termijndeposito gestort. Liquide middelen worden in geen geval gebruikt voor risicovolle beleggingen of investeringen;
5. Ingezamelde gelden en goederen, alsmede de opbrengsten uit ondersteunende activiteiten komen ten goede aan het uitvoeren aan de in dit Beleidsplan uiteengezette doelstellingen;
6. In het eerste kwartaal na het boekjaar zal een kascontrolecommissie controle uitoefenen;
7. Iedere bestuursvergadering geeft de penningmeester een overzicht van de financiële situatie.

3.3 Begrotingsplan

Het bedrag dat op 31 december op de rekening van het Elsmuseum staat, dient als uitgangspunt voor het begrotingsplan. Dat plan wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur, waarbij zij een selectie maken uit projecten met diverse inhoud en looptijden welke door het bestuur zijn uitgewerkt of aan het bestuur zijn aangereikt door vrijwilligers of derden. Deze projecten dienen samen te hangen met de in paragraaf 2.4 genoemde statutaire doelstellingen, waarbij ook de volgende voorwaarden in overweging zullen worden genomen:

1. Concreet en binnen redelijke termijn in het belang van het Elsmuseum;
2. een stap in de richting van de statutaire doelstellingen;
3. samenwerking: binnen de projecten wordt aantoonbaar samengewerkt met leidende personen en instituten per vakgebied. Voor organisatie-overstijgende programma's wordt een optimaal consortium gevormd met bij voorkeur alle relevante partners. Internationale samenwerking behoort ook tot de mogelijkheden;
4. reservering voor toekomstig groot onderhoud.

3.4 ANBI/donateurs/sponsors

In het verleden is er een start gemaakt met een 'kring vrienden', bedrijven die jaarlijks een afgesproken bedrag aan het Elsmuseum doneren. Helaas is dit project, mede door de corona sluitingen, onvoldoende uit de verf gekomen. Het is zaak om dit weer actief op te pakken voor zowel particuliere als zakelijke donateurs. In aanvulling daarop wordt gestreefd naar het genereren van meer inkomsten. Hierbij wordt gedacht aan meer wisseltentoonstellingen, lezingen, groepsbezoeken en evenementen, het verwerven van de ANBI-status en voor de museale activiteiten beschikbare fondsen en subsidies.

4. ACTUELE BELEIDSDOELEN

4.1 Speerpunten

Het Elsmuseum heeft bij het opstellen van dit beleidsplan enkele speerpunten in de beleidsdoelstellingen aangemerkt, die de uitdrukkelijke prioriteit van het bestuur hebben. Deze zijn hieronder opgenomen in willekeurige volgorde:

- Het nader vormgeven van de educatieve input binnen het Elsmuseum;
- Het verkrijgen van de ANBI-status, en in voorbereiding daarop het doorvoeren van een statutenwijziging;
- Verdere modernisering van de bedrijfsvoering (zoals bijvoorbeeld het aanschaffen van een pinapparaat);
- Het opzoeken en opzetten van samenwerkingsverbanden met regionale organisaties, waaronder andere lokale musea, en verenigingen;
- Het vergroten van de aantrekkelijkheid van het Elsmuseum voor jongeren en (jonge) gezinnen;
- Het aantrekkelijker maken van het Elsmuseum voor herhaalbezoeken, door een wisselend aanbod van tentoonstellingen en activiteiten;
- Het verhogen van de digitale aanwezigheid en aantrekkelijkheid van het Elsmuseum;
- Inzetten op 'Toegankelijkheid voor iedereen', met name op het gebied van fysieke mobiliteit, binnen de mogelijkheden die het gebouw biedt;
- Het zoveel mogelijk voorkomen van leegstand in de tentoonstellingsruimte, en streven naar een optimale benutting van de beschikbare ruimte en middelen;
- Verdere verduurzaming van het gebouw, waaronder de aanschaf van een nieuwe CV ketel;
- Aanvragen van onderhoudssubsidie (SIM) voor instandhouding van het gebouw.

4.2 Gerealiseerde beleidsdoelen/punten

1. De statuten zijn begin 2024 aangepast;
2. Er zijn reeds pinapparaten aangeschaft;
3. Digitale aantrekkelijkheid voor bezoekers is verbeterd middels de aanschaf van een beamer, en een digitaal scherm;
4. In het kader van de 'Toegankelijkheid voor iedereen' (fysieke mobiliteit) hebben er reeds verbeteringen plaatsgevonden in de vorm van een extra trapleuning, en plaatsing van een beamer in de benedenruimte;
5. Er zijn stappen gezet om de niet in gebruik zijnde tentoonstellingsruimte te benutten, er hebben hiertoe diverse wisseltentoonstellingen plaatsgevonden;
6. Er is een integriteitsplan opgesteld, en voorzien in een externe vertrouwenspersoon;
7. Er is onderhoudssubsidie (SIM) aangevraagd bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

Vastgesteld op 12.06.2023

Eerste herziene versie op 28.03.2024

Voorzitter:

Secretaris a.i.:

A. Frencken

J.C.J. van Hekke